

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2026/108
KARAR NO : 2026/119
KARAR TR : 09/03/2026

ÖZET: 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 79. maddesi uyarınca verilen idari para cezası niteliindeki "*alan tahrip bedeli*"nin iptali istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. E. . T. N. . . V. S. T. L. .
Vekili : Av. B. A. A.
Davalı : Elazı Belediye Ba kanlı ı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı irket vekili, Elazı Belediye Ba kanlı ı Zabıta Müdürlü ü tarafından düzenlenen 09/09/2025 tarih ve 1744 sayılı idari tespit tutana ı uyarınca, müvekkili irket tarafından kazı çalı ması sırasında belediyeye ait içme suyu ebeke hatlarına ve park ile ye il alanlara zarar verildi i iddiasıyla tesis edilen 09/09/2025 tarihli ve 2025/2503 ile 2025/2504 sayılı Encümen kararlarıyla toplam 343.022 TL tutarında idari para cezası tahakkuk ettirildi ini, müvekkili irketin F. E. D. A. adına ta eron olarak faaliyet gösterdi ini ve belediye ile da ıtım irketi arasında yapılan protokol uyarınca kazı çalı maları sırasında meydana gelecek zararlardan da ıtım irketinin sorumlu oldu unu, bu nedenle idari para cezasının müvekkili irkete yöneltilmesinin hukuka aykırı oldu unu ileri sürerek, Elazı Belediye Ba kanlı ının 09/09/2025 tarihli ve 2025/2503 ile 2025/2504 sayılı Encümen kararları ile tahakkuk edilen idari para cezalarının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. **Elazı 1. Sulh Ceza Hakimli i 06/10/2025 tarih ve D. No:2025/5097 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle, ba vurunun görevsizlik nedeniyle usulden reddine karar vermi , bu karar kesinle mi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

" tiraz eden vekili 06/10/2025 havale tarihli dilekçesinde özetle; müvekkili hakkında hukuka aykırı olarak uygulanan idari para cezasının iptal edilmesini talep etmi tir.

Dosyanın incelenmesinde; muteriz hakkında Elazı Belediye Ba kanlı ının 09/09/2025 tarih ve 2025/2504 karar numaralı Encümen Kararı ile zarar bedelinin tahsil edilmesi yönünde i lem tesis edildi i görülmü tür.

Ba vuru dilekçesi, ekleri ve kurum cevabi yazısının incelenmesi sonucunda; muteriz hakkında uygulanan tazminat kararının idari para cezası kararı niteli ini haiz olmadı ı, kararın idarenin tek taraflı bir ekilde kamu gücüne dayanarak, üstün hak ve yetkileri çerçevesinde yaptı ı bir idari i lem oldu u, bu durumun da 5326 sayılı Kanun kapsamında ba vuru yapılabilecek idari yaptırım kararları arasında bulunmadı ı anla ıldı ından ve tazminata ili kin uyu mazlı ın çözümünde idari yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varıldı ından ba vurunun usulden reddine karar vermek gerekmi ve a a da belirtilen ekilde hüküm tesis edilmi tir."

3. Davacı vekili, bu kez aynı istemlerle idari yargı yerinde dava açmış tır.

B. dari Yargıda

4. Elazı 1. dare Mahkemesi 23/01/2026 tarih ve E.2025/1230 sayılı kararı ile, davanın adli yargının görev alanına girdi i gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiş tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

"Dosyanın incelenmesinden; davacı irketçe farklı tarihlerde farklı yerlerde gerçekte tirilen kazı çalı maları sırasında park, ye il alan ve içme suyu ebeke hatlarında maddi zarar meydana geldi inden bahisle Elazı Belediye Encümeni'nin 09/09/2025 tarihli 2025/2503 ve 2025/2504 sayılı kararları ile tahakkuk ettirilen idari para cezalarının iptaline karar verilmesi istemiyle açılan davada Elazı 1. Sulh Ceza Hakimli inin 06/10/2025 tarih ve E:2025/5097 D. sayılı kararıyla davacı irket hakkında verilen kararın idari para cezası kararı niteli ini haiz olmadığı, kararın idarenin tek taraflı bir ekilde kamu gücüne dayanarak, üstün hak ve yetkileri çerçevesinde yapıldığı bir idari i lem oldu u ve bu durumun 5326 sayılı Kanun kapsamında ba vuru yapılabilecek idari yaptırım kararları arasında bulunmadığı gerekçesiyle uyu mazlı in çözümünde idari yargı yerinin görevli oldu u belirtilerek davanın usulden reddine karar verildi i, anılan kararın 20/10/2025 tarihinde kesinleşmesi üzerine 19/11/2025 tarihinde Mahkememiz kaydına giren dilekçeyle anılan encümen kararları ile tahakkuk ettirilen idari para cezalarının iptaline karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Uyu mazlıkta, dava dosyasında yer alan bilgi ve belgelerin birlikte incelenmesi neticesinde, uygulanan idari para cezası niteli indeki dava konusu hasar bedelinin 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 2464 sayılı Kanun uyarınca verilecek para cezalarına kar ı yapılacak itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anlaşılmış olup, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde bu Kanun'un, idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtileninden, idari para cezası niteli indeki dava konusu hasar bedeline kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde anılan Kanun'un 27. maddesinin 1. fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmış tir."

5. Elazı 1. dare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dava dosyasının sureti, ekinde adli yargı dosyasının sureti ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmiş tir.

III. LG L HUKUK

6. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Altyapı kazı izni harcı" başlıklı mükerrer 79. maddesi öyledir:

"(Ek: 15/2/2018-7099/10 md.)

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde umumi hizmet alanlarında yapılacak kazı i lemleri için belediyece verilecek altyapı kazı izni, altyapı kazı izni harcına tabidir. Bu harcın mükellefi altyapı kazı izni talebinde bulunanlardır.

Altyapı kazı izni harcının matrahı, öncelikle Çevre ve ehircilik Bakanlı nca yayımlanan birim fiyatlar olmak üzere Ula tırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlı ı veya bunların ilgili birimlerince yayımlanan birim fiyatlarının, bu idarelerde kazı alanı türü itibarıyla birim fiyatının olmaması halinde di er kamu kurum ve kurulu larınca yayımlanan

birim fiyatlarının, kazı alanıyla çarpılması sonucu bulunan ve alan tahrip tutarı olarak tanımlanan tutardır. Altyapı kazı izni harcı, alan tahrip tutarı üzerinden binde 2 oranında alınır. Cumhurbaşkanlığı Belediye Grupları İtibarıyla bu oranı yarisına kadar indirmeye, on katına kadar artırmaya yetkilidir.

Bu madde kapsamında verilecek altyapı kazı izinleri için ilgili belediyeden altyapı kazı izni belgesi alınır. Altyapı kazı izni başvuru on beş gün içerisinde sonuçlandırılır. Altyapı kazı alanı ile kazı sırasında diğer altyapı tesislerine zarar verilmesi halinde bu tesisler kazıyı yapan tarafından eski haline getirilir. Altyapı kazı alanı, alan tahrip tutarının peşin yatırılması veya alan tahrip tutarı kadar teminat verilmesi halinde belediyece de kapatılabilir. zinsiz altyapı kazısı yapanlara veya altyapı kazı alanını usulüne uygun kapatmayanlara belediye encümenince alan tahrip tutarının beş katına kadar idari para cezası verilir. idari para cezası, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu yerlerin alan tahrip tutarı, varsa teminatı düzülerek ayrıca tahsil edilir.”

7. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Genel Kanun niteliği" baki 3. maddesi öyledir:

“ (Değişiklik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanunun;

a) idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır.”

8. 5326 sayılı Kanun'un "Yaptırım türleri" baki 16. maddesi öyledir:

"(1) Kabahatler kanununda uygulanacak olan idari yaptırımlar, idari para cezası ve idari tedbirlerden ibarettir.

(2) idari tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."

9. 5326 sayılı Kanun'un "Başvuru yolu" baki 27. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

“(1) idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliğ veya teftimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmaması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir.”

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk inceleme

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAĞAR'ın Başvurusunda, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ERGEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALI KAN'ın katılımlarıyla yapılan 09/03/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosya suretinin, ekinde adli yargı dosya sureti ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin başka bir noksanlık da bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

11. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gere i görü ülüp dü ünüldü:

12. Dava, Elazı Belediye Ba kanlı ı Zabıta Müdürlü ü tarafından düzenlenen 09/09/2025 tarih ve 1744 sayılı idari tespit tutana ı uyarınca, kazı çalı ması sırasında belediyeye ait içme suyu ebeke hatlarına ve park ile ye il alanlara zarar verildi i iddiasıyla tesis edilen 09/09/2025 tarihli ve 2025/2503 ile 2025/2504 sayılı encümen kararlarıyla tahakkuk ettirilen toplam 343.022 TL tutarındaki idari para cezasının iptali istemiyle açılmış tır.

13. Dava dosyasının incelenmesinden; Elazı Belediye Ba kanlı ı Zabıta Müdürlü ü tarafından 09/09/2025 tarihinde düzenlenen 1744 sayılı idari tespit tutana ı ile davacı irket tarafından yapılan kazı çalı ması sırasında belediyeye ait içme suyu ebeke hatlarına ve park ile ye il alanlara zarar verildi inin tespit edildi inin belirtildi i, bu tespite istinaden Elazı Belediye Ba kanlı ının 09/09/2025 tarihli ve 2025/2503 ile 2025/2504 sayılı, "*zarar bedelinin tahsil edilmesine*" konulu encümen kararları ile toplam 343.022 TL tutarında zarar bedelinin tahsili amacıyla 1608 ve 5326 Sayılı Kanunlar uyarınca idari para cezası tahakkuk ettirildi i anlaşılmı tır.

14. ncelenen uyu mazlıkta, encümen kararlarıyla tahsiline hükmedilen "*zarar bedelinin*" 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "*Altyapı kazı izni harcı*" ba lıklı mükerrer 79. Maddesinde tanımlanan "*alan tahrip tutarı*" niteli inde olup, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 2464 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anlaşılmı tır.

15. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre, Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı; di er kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayaca ı anlaşılmaktadır.

16. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı belirtildi inden, idari para cezasına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmış tır.

17. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Elazı 1. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile, Elazı 1. Sulh Ceza Hakimli inin 06/10/2025 tarih ve D. No:2025/5097 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tır.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Elazığ 1. derece Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile Elazığ 1. Sulh Ceza Hakimliğinin 06/10/2025 tarih ve D. No:2025/5097 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

09/03/2026 tarihinde, OY BİRLİKLE KESİNLİK OLARAK karar verildi.

Bağlan Vekili
Kenan
YARAR

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Bayram
EN

Üye
Döndü Deniz
BİLİR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALI KAN

